

UNIVERSITETET I BERGEN
Institutt for filosofi og førstesemesterstudier

ÅRSMELDING

Institutt for filosofi og førstesemesterstudier

2018

Årsmelding FoF 2018

INSTITUTTETS ORGANISERING I 2018

Instituttleder: Reidar Lie

Nestleder: Ole Martin Skilleås

Administrasjonssjef: Steinar Thunestvedt

Instituttråd 2017 høst - 2021 vår (Gruppe B og D velges for et år ad gangen.):

Gruppe A (fast vitenskapelig ansatte): Eivind Kolflaath, Vibeke Andrea Tellmann, Kevin Cahill, Alois Pichler, Mette Kristine Hansen (vara: 1. Carola Freiin von Villiez, 2. Rune J. Falch, 3. Gunnar Karlsen, 4. Anne Granberg, 5. Sorin Ioan Bangu, 6. Ole Martin Skilleås, 7. Richard Arnljot Sørli)

Gruppe B (midlertidig vitenskapelig ansatte): Pål Fjeldvig Antonsen (vara: 1. David Vogt, 2. Sveinung Sivertsen, 3. Jørgen Pedersen)

Gruppe C (administrativt ansatte): Ståle Melve (vara: 1. Deirdre Smith, 2. Henrik Dalstø, 3. Kirsten Bang)

Gruppe D (studenter): Paal S. Kvarberg, Tina Firing, Bendik Bjørnstad (vara: 1. Hallvard Johansen, 2. Carlota Salvador, 3. Axel Fjeld, 4. Jon Rosen, 5. Andreas Iversen)

Forskningsutvalget: Leder(e): Kevin Cahill (vårsemesteret) og Hallvard Fossheim (høstsemesteret). Medlemmer: Espen Gamlund (Pål Antonsen var vikar høstsemesteret), Julie Zahle, Hallvard Fossheim, og Sveinung Sundfør Sivertsen (stipendiat). Seniorkonsulent Ståle Melve var sekretær.

Fagstudieutvalget: Ole Martin Skilleås (leder), Paola de Cuzzani og Ole Hjortland. Det har variert hvem som har vært studentrepresentanter. I løpet av 2017 har følgende vært stilt på minimum et møte: Amanda Schei, Sofie Lekve, Hallvard Johannessen, Nicolai Christiansen, Bendik Bjørnstad, Fardin Rasooli.

I tillegg har Ole Martin Skilleås vært koordinator for bachelorprogrammet i filosofi (BAHF-FILO) og Ole Hjortland har vært koordinatorene for masterprogrammet i filosofi (MAHF-FILO).

Hans Marius Hansteen er koordinator for bachelorprogrammet i retorikk (BAHF-RET).

Utvalg for Examen philosophicum: Vibeke Tellmann (leder), Soring Bangu, Richard Sørli (vikar for Gro Rørstadboten), Gunnar Karlsen, Kjetil Skjerve (vikar for Eivind Kolflaath), Anne Granberg, Espen Gamlund, Trygve Lavik, Rune Falch (faglig koordinator og sekretær).

Erasmuskoordinator: Carola Freiin von Villiez

Fagutvalgets e-postadresse er: fagutvalg.fof@gmail.com

Verneombud:

Ole Hjortland ble gjenvalgt som verneombud for perioden 2017 og 2018. Deirdre Smith ble valgt inn som varaverneombud for samme periode.

Husstyret for Sydesplassen 12-13:

Styret er sammensatt av to representanter fra administrasjonen, verneombud, en representant for de vitenskapelig ansatte samt en studentrepresentant. Lesesalsansarlig møter for studentene.

Følgende personer er oppnevnt som medlemmer:

-Kirsten Bang, seniorkonsulent, leder, Steinar Thunestvedt, deltar ved behov, Charlotte Hallberg, førstekon-sulent, Ole Hjortland, verneombud, Sveinung Sivertsen, stipendiat, Sofie Lekve, studentrepresentant (vårse-mester), Paal Fredrik Skjørten Kvarberg, studentrepresentant (høstsemester).

Årsmelding FoF 2018

PERSONALE

Instituttet hadde ved utgangen av 2018 53,89 årsverk fordelt på 61 personer, hvorav 13 var stipendiater i 100% stilling (7 ph.d. og 6 postdoktorer). Utenom stipendiatene er 41 i vitenskapelige stillinger og 7 i administrative stillinger.

Opprykk

Franz Knappik (2017), Claus Huitfeldt og Kristin Sampson har fått opprykk fra førsteamanuensis til professor.

Høstens vikarer på førstesemesterstudiene

Examen philosophicum:

- Arne Magnar Rygg
- Kjetil Skjerve
- David Vogt
- Johannes Servan
- Vivil Haraldsen
- Tore Ringheim
- Silje Langvatn
- Petra Hedberg
- Mark Young
- Sofie Lekve
- Henrik Olsen

Akademisk skriving:

- Helle Nyvold
- Rebecka Ahvenniemi
- Vivil Haraldsen

Tekst og kultur:

- Øystein Hide
- Ole Johan Holgernes

Språk og kommunikasjon:

- Anders Didriksen
- Hilde Johansen

Nye stipendiater og postdoktorer

Christopher Senf ble ansatt som stipendiat i filosofi 1. mars. Hans hovedinteresse er innen politisk filosofi og han vil ha Professor II her ved FoF, Anat Biletzki, som sin hovedveileder. Tema for prosjektet er “The Morality of Social Conflicts. Analyzing Square Movements in Political Philosophy”.

Tore Fjetland Øgaard ble ansatt som stipendiat i filosofi 1. august. Hans hovedinteresse er innen filosofi logikk. Hovedtesen for prosjektet er at logikk fundamentalt sett er normativt i den betydning at gyldighet er et normativt begrep.

Jamin Trächtler er knyttet til FoF gjennom en Cotutelle avtale med Universitetet i Kassel, Tyskland. Tittel på avhandlingen hennes er “Die unwägbare Evidence der Fremdpsychischen in Ludwig Wittgensteins Philosophie der Psychologie.”

Ben Martin ble ansatt som postdoktor i filosofi 1. august. Den to-årige stillingen er et Marie Sklodowska-Curie stipend finansiert av Horizon2020. Tittelen på hans prosjekt er “The Unknown Science: Understanding the Epistemology of Logic through Practice” (EpiLog). Prosjektet skal samarbeide med det pågående FRI-PRO-finansierte prosjektet “Anti-Exceptionalism About Logic” ved FoF og Ole Hjortland er veileder.

Årsmelding FoF 2018

OVERSIKT OVER FAST ANSATTE OG STIPENDIATER VED FOF PER 31.12.18

Professorer	Første-amanuenser og førstelektorer	Universitet-slektorer	Stipendiater	Postdoktorer	Adm. ansatt
Bangu, Sorin	Granberg, Anne	Brodersen, Randi	Jordahl, Ragnhild Hogstad	Antonsen, Pål	Bang, Kirsten Johanne
Baumgartner, Michael C.	Hansen, Mette Kristine	Børdahl, Amund	Senf, Christopher	Fjeldstad, Andreas	Dalstø, Henrik
Cahill, Kevin	Hansteen, Hans Marius	Elde, Elin A.	Sundfør, Sveinung Sivertsen	Larsen, Jens Kristian	Hallberg, Charlotte
De Cuzzani, Paola Maria	Hjortland, Ole	Falch, Rune Jensen	Søderstrøm, Sindre	Martin, Ben	Kvam, Vigdis
Fossheim, Hallvard	Karlsen, Gunnar	Farsethås, Hans Chr.	Sørheim, Preben	Parkkinen, Veli - Pekka	Melve, Ståle
Freiin von Villiez, Carola	Knappik, Franz	Larsen, Svein Magnus	Young, Mark Thomas	Pedersen, Jørgen	Smith, Deirdre C. P.
Gamlund, Espen	Lavik, Trygve	Nicolaisen, Rune Fritz	Øgaard, Tore Fjetland	Zahle, Julie	Thunestvedt, Steinar
Huitfeldt, Claus	Leirfall, Anita	Næss, Ingrid Kilskar			
Kolflaath, Eivind	Pettersen, Helge	Opsal, Morten Nag (perm.)			
Lie, Reidar K (inst.leder)	Sørli, Richard A.	Reiersgaard, Anders (perm.)			
Pichler, Alois	Tellmann, Vibeke Andrea	Rørstadbottn, Gro			
Sampson, Kristin	Tomalty, Jesse	Storebø, Oddvar			
Skilleås, Ole Martin		Viken, Øyunn			
Svendsen, Lars Fredrik		Vårdal, Jan Mogens			
Säätelä, Simo					
Biletzki, Anat (prof. II)					

UTDANNING

Fagstudiene i filosofi og retorikk

Den planlagte implementeringen av grunnideene fra revidering av fagstudiene til instituttets førstesemesteremner, samt å se hele emneporteføljen til instituttet i sammenheng ble ferdigstilt i løpet av 2018 både for filosofi og retorikk.

Det har også blitt satt opp en fast 3 årige emnerotasjonsplan for de ulike emnene i faget.

Økningen i antall utenlandske studenter har fortsatt også i 2018 og er nå oppe i 30-40 studenter per semester.

Instituttet har fått en ny utvekslingsavtale innen Erasmusprogrammet. Den er med Université catholique de Louvain.

Fra og med høsten 2018 kan studentene velge mellom 30 og 60 studiepoengs masteroppgave.

Opptaksrammer for bachelor/lavere grad

ÅRHF-FILO: 15

BAHF-FILO: 40

BAHF-RET: 15

Opptaksrammer for masteropptaket

MAHF-FILO: 15

Avlagte mastereksamener 2018

- Maria Haukås: *Galskap – vårt siste tabu? Om haldningane til menneske med psykiske vanskar i lys av Michel Foucaults "Galskapens historie"*.
- Fredrik Dreyer Moe: *Historical epistemology. An exegesis of the epistemological object in clinical psychology and psychiatry.*
- Paal Fredrik Skjorten Kvarberg: *Natural Normativity - An Aristotelian Theory of Practical Reason*
- Sofie Lekve: *Should We Care About the Existence and Well-being of Future Generations? An Inquiry Into The Non-Identity Problem*
- Andreas Hellesvik Liland: *Two Essays on Language and Conceptuality in Heidegger's "Being and Time"*
- Amanda Schei: *Bør eutanasi legaliseres i Norge?*

STUDIEPOENGPRODUKSJON 2016-2018 ¹			
	2016	2017	2018
Studiepoengproduksjon kvinner	1 885 (1 685)	2 535 (2 265)	3 200 (2 750)
Studiepoengproduksjon menn	3 950 (3 140)	4 087 (3 142)	4 845 (4 065)
Studiepoengproduksjon samlet	5 835 (4 825)	6 622 (5 407)	8 045 (6 815)

¹Tallene er hentet fra FS (rapport 581.003: Studieproduksjon) og gjelder emner på 100-, 200- og 300-nivå (bachelor og master – ikke førstesemester) avlagt ved Institutt for filosofi og førstesemesterstudier. Tall i parentes gjelder bachelornivå (100- og 200-nivå).

STUDENTSTATISTIKK 2016-2018							
Antall studiepoeng i parentes bak emnetittel		OPPMELDT			BESTÅTT		
KODE	TITTEL	2016	2017	2018	2016	2017	2018
FIL105	Innføring i sinnsfilosofi (10)	17	34	47	13	18	33
FIL106	Innføring i miljøetikk (10)	11	29		7	7	
FIL107	Innføring i politisk idehistorie (10)	38	40	40	20	21	23
FIL116	Innføring i moderne politisk teori (10)	18	32	35	14	15	31
FIL120	Filosofihistoria frå antikken til opplysningstida (10)	46	56	53	35	30	38
FIL121	Filosofihistoria frå opplysningstida til 1900-talet (10)	45	43	56	16	22	34
FIL122	Filosofiske originaltekstar frå antikken til opplysningstida (5) Nedlagt	39	40	38	25	20	22
FIL123	Filosofiske originaltekstar frå opplysningstida til 1900-talet (5) Nedlagt	40	38	29	19	22	21
FIL124	Introduksjon til praktisk filosofi (10)	42	69	53	38	50	35
FIL125	Introduksjon til teoretisk filosofi (140)	42	53	53	30	35	41
FIL126	Introduksjon til språkfilosofi (5) Nedlagt	46	35	34	28	26	23
FIL128	Innføring i moralfilosofi (10) Innføring i etikk (10) f.o.m. 2015	51	59	58	34	32	35
FIL215 / 315	Fenomenologi og eksistensfilosofi / Masteremne i fenomenologi og... (10)	13/4	9/2	21/1	7/2	4/0	6/1
FIL216 / 316	Moderne politisk teori /Masteremne i politisk ... (10)	14/3	12/3	20/6	8/1	7/1	13/5
FIL217/317	Wittgensteinstudier / Masteremne i Wittgenstein.....(10)	20/5	21/7	29/10	8/4	14/3	19/7
FIL218 / 318	Estetikk / Masteremne i estetikk (10)	10/3	20/2		6/2	15/0	
FIL219 / 319	Vitskapsfilosofi /Masteremne i vitskapsfilosofi (10)	34/7	28/7	29/4	18/5	19/5	20/2
FIL220 / 320	Metafysikk /Masteremne i metafysikk (10)	4/6	24/2	25/9	3/5	11/1	15/7
FIL228 / 328	Moralfilosofi / Masteremne i moralfilosofi (10)	10/4	15/7	35/8	9/4	10/7	19/5
FIL229 / 329	Nyare fransk filosofi / Masteremne i nyare fr... (10) Nedlagt	6/4	6/2		1/2	3/0	
FIL230	Ope emne (15) Nedlagt	11	1		10	1	
FIL231	Ope emne (10)	13	5	16	7	5	11
FIL232	Ope emne (5)	6	1	7	5	1	5
FIL330	Ope emne 2 (10) Nedlagt	8			7		
FIL233 / 333	Filosofien i antikken / Masteremne i fil. i ant. .. (10)	8/1	3/1	8/7	6/1	2/1	6/4
FIL235 / 335	Sinnsfilosofi / Masteremne i sinnsfilosofi (10)	6/0	15/3	17/3	3/0	12/2	12/2

STUDENTSTATISTIKK 2016-2018							
Antall studiepoeng i parentes bak emnetittel		OPPMELDT			BESTÅTT		
KODE	TITTEL	2016	2017	2018	2016	2017	2018
FIL236 / 336	Miljøetikk /Masteremne i miljøetikk (10)	37/0	33/0	35/3	27/0	24/0	33/1
FIL237 / 337	Politisk idéhistorie / Masteremne i politisk..(10) Nedlagt	19/2	14/3		12/1	9/1	
FIL238/ FIL338	Det moderne: klassiske tekster (10) Moderne Europeisk filosofi (nytt navn 2016) Nedlagt		12/3			9/3	
FIL239	Filosofi og kjønn (10) Nedlagt (Kant som åpent emne vår i oddetallsår)		4			1	
FIL241 / 341	Rettsfilosofi (10)		11/1	14/2		5/0	2/1
FIL342	Prosjektskisse og metodebruk <i>Nytt emne våren 2018</i>			12			11
FIL343	Forskningsemne i teoretisk filosofi <i>Nytt emne høsten 2018</i>			12			7
FIL246 / 346	Kontinental filosofi (10) <i>Nytt emne høsten 2018</i>			13/2			9/1
FIL247 / 347	Epistemologi (10)		16/8			10/5	
FIL251	Bacheloroppgåve i filosofi (20)	8	11	17	7	11	9
FIL310	Ope forskningsemne i filosofi (10)	7	5	14	6	4	10
FIL311	Masterseminar 1 (5) Nedlagt	10	12	1	8	10	1
FIL312	Filosofiske kjelder og kjeldekritikk (5) Nedlagt	11	10	3	11	8	3
FIL313	Masterseminar 2 (5) Nedlagt	13	9	9	12	8	9
FIL314	Ope forskningsemne i filosofi / Forskningsprosjekt (f.o.m. 2016) (15)	16	8	15	11	6	11
FILO350	Filosofi masteroppgave (60)	13	21	12	5	11	6
LOG110	Introduksjon til formallogikk (5)	59	86	98	44	55	69
LOG111	Førsteordens logikk (10) Deduksjon og metalogikk (<i>Nytt navn 2017</i>)	17	31	44	13	23	35
LOG112	Introduksjon til filosofisk logikk (5) <i>Nytt emne våren 2018</i>			16			8
LOG211	Deduksjon og metalogikk (10) Nedlagt		2			1	
RET202	Filosofi og retorikk			8			7
RET208	Praktisk argumentasjon (15)	31	22	26	21	10	17
RET209	Retorikk og interkulturell kommunikasjon (15)	13	14	23	13	6	9
RET250	Bacheloroppgave i retorikk (15) <i>Nytt emne våren 2018</i>			3			1
DIDAFIL1	Filosofisk didaktikk1 (7,5)		1	12		1	9
DIDAFIL2	Filosofisk didaktikk 2 (7,5)	1	6	2	0	6	2
DIDA-HUM1	Fagtekst og skriveveiledning 7,5 <i>Nytt emne høsten 2018</i>			70			67

Examen Philosophicum

I 2018 videreførte en arbeidet fra 2017 med å få studentene bedre forberedt primært til seminarundervisningen. Hovedsaklig har arbeidet i inneværende år bestått i at en i større grad har digitalisert og implementert breddetestene i Mitt UiB. Det har også vært jobbet med å dele opp breddetestene i flere deler som besvares i løpet av semesteret.

Det jobbes også med å utvikle flere læringsopplegg via Mitt UiB, et arbeid som vil bli videreført i 2019.

I tillegg har *Ole Hjortland* og *Pål Antonsen* fått tilslag på en prosjektsøknad til Norgesuniversitetet, Digitalisering for utdanningskvalitet utlysningen. Tildelingen er på NOK 200.000 for 2019 og er gitt tilsagn om 100.000 i 2020.

Prosjektet “**Argumentasjon som ferdighet: Studentaktiv læring på examen philosophicum**” har som målsetting å heve undervisnings- og læringskvaliteten på ex.phil. ved Det humanistiske og Det samfunnsvitenskapelige fakultet.

Examen philosophicum 2016-2018 (kvinneandel oppgis i parentes)				
	Eksamensform	Antall kandidater	Antall møtt	Antall bestått
2016	Skoleeksamen	735 (360)	405 (219)	306 (171)
2016	Seminarmodell	1 884 (1054)	1 669 (971)	1 650 (965)
2016	Totalt	2 619 (1 414)	2 074 (1 190)	1 956 (1 136)
2017	Skoleeksamen	774 (334)	469 (224)	353 (182)
2017	Seminarmodell	1 850 (1 090)	1 774 (1 067)	1 762 (1 057)
2017	Totalt	2 624 (1 424)	2 243 (1 291)	2 115 (1 293)
2018	Skoleeksamen	742 (335)	429 (207)	364 (177)
2018	Seminarmodell	2 101 (1 198)	1 990 (1 158)	1 964 (1 147)
2018	Totalt	2 843 (1 533)	2 419 (1 365)	2 328 (1 324)

Akademisk skriving

Det ble holdt dobbeltforelesninger om akademisk skriving ved HF og MO-variantene av EXPHIL.

Ordningen med skriveundervisning i EXFAC-PS ble gjennomført med en kombinasjon av tre dobbeltforelesninger og to runder med individuell skriveledning for om lag 100 studenter. Opplegget er planlagt videreført i 2019.

I tillegg ble det avholdt en to timers skriveworkshop for bachelorstudenter på økonomi i forbindelse med skriving av bacheloroppgave for om lag 15 studenter. Opplegget er forventet viderført i 2019.

FORSKERUTDANNINGEN

PhD-programmet i filosofi

FoF har gjort tiltak for å heve PhD-utdanningen til et internasjonalt nivå gjennom at forskningsutvalget har utarbeidet nye rammer for forskerutdanningsprogrammet. Dette rammeverket omtaler både innholdet i kandidatens opplæring, men også oppfølging, kollegiale aktiviteter, veilederopplæring, og internasjonalisering. Enkelte av de obligatoriske aktivitetene gir studiepoeng (SP), mens andre kreves det at PhD-studentene deltar i som en del av sin utdanning. I tillegg er det enkelte aktiviteter som er sterkt anbefalt, men ikke utgjør noe formelt krav for godkjent PhD.

Deler av dette rammeverket er allerede implementert, og det er åpenbart at vi er i gang med en kvalitetsheving av doktorandenes prestasjoner ved FoF.

Disputaser ved FoF

Marianne Frøystad Walderhaug disputerte 19. januar for ph.d.-graden. Avhandlingens tittel er:

“Filosofiske samtaler med innsatte i fengsel – en fordypning i samtalens form og innhold.”

Walderhaug hadde prøveforelesning 18. januar hvor oppgitt emne var: «Hvordan kommer den filosofiske tradisjonen til uttrykk i filosofisk praksis, sammenliknet med hvordan den kommer til uttrykk i akademisk filosofi?»

Johannes Servan disputerte 18. juni for ph.d.-graden. Avhandlingens tittel er:

“The Cosmopolitan rights of foreigners – a phenomenological defense of cosmopolitan law”.

Servan hadde også prøveforelesningen sin 18. Juni, hvor oppgitt emne var: “The concept of cosmopolitanism can be defined in different ways, such as moral, legal, and political. Can these diverse accounts of cosmopolitanism be justified by the same source of normativity? And do you think that the biggest challenge to cosmopolitanism is moral, political, or legal?”

David Chelsom Vogt disputerte 24. august for ph.d.-graden. Avhandlingens tittel er:

“Crime, Punishment and Understanding Justice through Injustice.”

Vogt holdt prøveforelesningen tidligere samme dag hvor oppgitt emne var: “Retributive justice and the case of Breivik: What insights can be gained from the application of the retributivist account of punishment developed in the thesis to the case of Anders Behring Breivik?”

Gro Rørstadbotten disputerte 7. desember for ph.d.-graden. Avhandlingens tittel er:

“Plato – A Voice for Peace. Political Accountability and Dramatic Staging.”

Rørstadbotten holdt prøveforelesningen tidligere samme dag hvor oppgitt emne var: “A more refined comparative evaluation of philosophy and sophistry vis-à-vis the question of peace.”

FORSKNING OG FORMIDLING

HUMEVAL - Tildeling av midler etter nasjonal evaluering av humanistisk forskning

9 av Det humanistiske fakultets forskergrupper har fått økonomisk støtte i kjølvannet av den nasjonale evalueringen av de humanistiske fagmiljøene.

To av disse gruppene er hjemmehørende ved FoF:

- Forskningsgruppe for etikk og politisk filosofi
- Forskergruppen “Text technology and Wittgenstein’s philosophy”

Den første gruppen har fått tildelt NOK 908 000, mens “Text technology and Wittgenstein’s philosophy” får NOK 874 000 til ulike nettverkstiltak i tiden som kommer. Dette omfatter bl.a. gjesteforskerstipend, arrangementsstøtte, midler til deltakelse på ulike arrangement og utenlandsstipend for stipendiater.

Forskningsstrategisk satsing ved HF: “Verktøykassen”

Instituttet har fått NOK 150 000 til disposisjon for prosjektetableringsstøtte til Sorin Bangu/Kevin Cahill, Alois Pichler og Hallvard Fossheim. Beløpet vil bli disponert på følgende måte, med en tilnærmet lik fordeling mellom disse tre områdene:

- Workshop med filosofimiljøet ved University of California, Berkely for å forbedre FRIPRO-søknad. Sentrale personer blir Mark Bevir og Hans Sluga, i tillegg til Juliet Floyd fra Boston University. Samtidig vil dette bli brukt til å sonde muligheten for en søknad til Peder Saether-fondet. Kevin Cahill og Sorin Bangu er organisatorisk ansvarlig for dette arrangementet.
- Antikkgruppen ved Hallvard Fossheim ønsker å styrke samarbeidet med Ryan Balot ved University of Toronto, en av de fremste forskerne i Antikkens politiske filosofi. Et slikt samarbeid vil styrke en søknad fra Bergensmiljøet. Det vil også bli brukt midler til å presentere prosjektbeskrivelsen i faglige sammenhenger, både for å få feedback og for å rekruttere sterke, internasjonale samarbeidspartnere.
- Wittgensteinarkivet ved Alois Pichler vil bruke midlene til prosjektutforming til infrastrukture søknader, enten innenfor eller utenfor Clarino-nettverket. Dette gjelder også søknader til diverse EU program.

Videre er det bevilget 180 000 til videreføring av Anat Biletzki sin professor II-stilling, fra 01.01.18–31.12.18.

Forskningsrådets midler til FRIPRO-FRIHUMSAM-prosjekter

I desember fikk *Sorin Bangu* (prosjektleder) og *Kevin Cahill* (samarbeidspartner) fikk tildelt ca NOK 10 mill. fra Forskningsrådets midler til FRIPRO-FRIHUMSAM-prosjekter. Tittelen på forskningssprosjektet er “**Mathematics with a Human Face: Set Theory within a Naturalized Wittgensteinian Framework**”. Prosjektet har en varighet på fire år med oppstart høsten 2019. Det innehar også to nye stillinger, en ph.d.- og en postdoc.

Nordisk samarbeidsnemnd for humanistisk og samfunnsvitenskapelig forskning (NOS-HS)

Julie Zahle har sammen med, *Caterina Marchionni* (University of Helsinki) og *Marion Godman* (University of Copenhagen) mottatt SEK: 431. 341 fra Nordisk samarbeidsnemnd for humanistisk og samfunnsvitenskapelig forskning (NOS-HS) i støtte til å arrangere tre workshops innen temaet “**Types of Reactivity in the Human Sciences**”.

Strategisk program for internasjonalt forskningssamarbeid (SPIRE)

Fra Strategisk program for internasjonalt forskningssamarbeid (SPIRE), Universitet i Bergen har *Zahle* mottatt NOK: 90.000 i støtte til å organisere en workshop innen temaet “Objectivity in Social Research”.

Vitenskapelige publikasjoner (Cristin registrerte)

Antonsen, Pål Fjeldvig

Scorekeeping. *Analysis* 2018 ;Volum 78.(4) 589-595

Aronson, Jeffrey; La Caze, Adam; Kelly, Michael P; Parkkinen, Veli-Pekka; Williamson, Jon

The use of mechanistic evidence in drug approval. *Journal of Evaluation In Clinical Practice*

Bangu, Sorin

Indispensability, Causation and Explanation. *Theoria. An international Journal of Theory, History and Foundations of Science* Volum 33.(2) s.219-232

Bangu, Sorin; Moir, Robert H. C.

The 'Miracle' of Applicability? The Curious Case of the Simple Harmonic Oscillator. *Foundations of physics* 2018 ;Volum 48.(5) s.507-525

Baumgartner, Michael Clemens

The Inherent Empirical Underdetermination of Mental Causation. *Australasian Journal of Philosophy* 2018 ;Volum 96.(2) s.335-350

Baumgartner, Michael Clemens; Ambühl, Mathias

Causal modeling with multi-value and fuzzy-set Coincidence Analysis. *Political Science Research and Methods* 2018 s.1-17

Baumgartner, Michael Clemens; Casini, Lorenzo; Krickel, Beate

Horizontal Surgicality and Mechanistic Constitution. *Erkenntnis: An International Journal of Scientific Philosophy*

Bekkedal, Tarjei; Farsethås, Hans Christian

Om subsumsjon. *Jussens venner* 2018 ;Volum 53.(1) s.1-32 UiB UiO

Cahill, Kevin M.

Tractarian Ethics. I: *The Cambridge Companion to Wittgenstein*. Cambridge University Press 2018 ISBN 9781107545946. s.96-125

Cappelen, Cornelius; Pedersen, Jørgen

Just wealth transfer taxation. Defending John Stuart Mill's scheme. *Politics, Philosophy and Economics* 2018 ;Volum 17.(3) s.317-335

Fjellstad, Andreas

Infinitary Contraction-free Revenge. *Thought: a journal of philosophy* 2018 ;Volum 7.(3) s.179-189

Fossheim, Hallvard

Aristotle on Children and Childhood. I: *Childhood in History: Perceptions of Children in the Ancient and Medieval Worlds*. Routledge 2018 ISBN 9781472468925. s.37-55

Fossheim, Hallvard

Past responsibility: History and the ethics of research on ethnic groups. *Studies in History and Philosophy of Science Part C: Studies in History and Philosophy of Biological and Biomedical Sciences*

Årsmelding FoF 2018

Fossheim, Hallvard

Regimer og maktfordeling hos Platon og Aristoteles. *Agora : Journal for metafysisk spekulasjon* 2018 ;Volum 36.(2-3) s.5-19

Fossheim, Hallvard The character of Socrates in Plato's Apology: an Aristotelian analysis. I: *Readings of Plato's Apology of Socrates: Defending the Philosophical Life*. Lexington Books 2018 ISBN 978-1-4985-4999-8. s.121-136

Freiin von Villiez, Carola Hildegard Gertrud

Emotional configuration and intellectual duty: Smith's democratic concept of morality. *Journal of Scottish Philosophy* 2018 ;Volum 16.(3)

Haraldsen, Vivil Valvik

"Introduction". I: *Readings of Plato's Apology of Socrates: Defending the Philosophical Life*. Lexington Books 2018 ISBN 978-1-4985-4999-8.s.1-16

Haraldsen, Vivil Valvik

Paideia og frihet i Platons Staten. *Agora : Journal for metafysisk spekulasjon* 2018 (2-3) s.151-176

Haraldsen, Vivil Valvik

"The Philosophical Force of Negativity: Elenchos and Socratic Conversation in Plato's Apology". I: *Readings of Plato's Apology of Socrates: Defending the Philosophical Life*. Lexington Books 2018 ISBN 978-1-4985-4999-8. s.195-221

Hjortland, Ole; Standefer, Shawn

Inferentialism, Structure, and Conservativeness. I: *From Rules to Meanings: New Essays on Inferentialism*. Routledge 2018 ISBN 113810261X.

Karlsen, Gunnar

Aesthetic Appreciation in Nature and Literature. I: *Ecocritical Perspectives on Children's Texts and Cultures: Nordic Dialogues*. Palgrave Macmillan 2018 ISBN 978-3-319-90496-2. s.41-56

Knappik, Franz Ulrich

„Gegenwärtige prosaische Zustände“. Hegels melancholische Ästhetik und Schillers politische Eschatologie. I: *Objektiver und absoluter Geist nach Hegel. Kunst, Religion und Philosophie innerhalb und außerhalb von Gesellschaft und Geschichte*. Brill Academic Publishers 2018 ISBN 978-90-04-36318-2. s.504-526

Knappik, Franz Ulrich

Hegel and Arguments for Natural Kind Essentialism. *Hegel Bulletin* 2018.

Knappik, Franz Ulrich

Kant, Schopenhauer und Fichte über unser Wissen von unseren körperlichen Handlungen. I: *Mit Fichte philosophieren. Perspektiven seiner Philosophie nach 200 Jahren*. Brill Academic Publishers 2018 ISBN 978-90-04-36313-7. s.200-220

Koksvik, Ole; Øverland, Gerhard Esben

Profiting from poverty. *Canadian journal of philosophy* 2018 s.1-28 UiB UiO

Kolflaath, Eivind

Domskonferansen i straffesaker. *Lov og Rett* 2018 ;Volum 57.(6) s.359-377

Larsen, Jens Kristian

Politiske ideer i Platons *Phaidon*. Sokrates' argumenter for sjælens udødelighed som et forsvar for menneskelig frihed. *Agora : Journal for metafysisk spekulasjon* 2018 ;Volum 35.(2/3) s.46-68

Årsmelding FoF 2018

Martin, Benjamin Joseph Lewis

Absorbing Reality into Fiction: The Challenge of Reading Fiction with Reality in Mind. I: *Objects of Inquiry in Philosophy of Language and Linguistics*. Peter Lang Publishing Group 2018 ISBN 978-3-631-75868-7. s.75-96

Okita, T; Hsu, E; Aizawa, K; Nakada, H; Toya, Waki; Matsui, K.

Quantitative Survey of Laypersons' Attitudes Toward Organ Transplantation in Japan. Transplantation Proceedings 2018, Volum 50.(1) s.3-9

Parkkinen, Veli-Pekka; Wallmann, Christian; Wilde, Michael; Clarke, Brendan; Illari, Phyllis; Kelly, Michael P; Charles, Norell; Russo, Federica; Shaw, Beth; Williamson, Jon
Evaluating evidence of mechanisms in medicine *Principles and procedures*. Springer 2018 (ISBN 978-3-319-94609-2) 125 s.

Pedersen, Jørgen

Just inheritance taxation. *Philosophy Compass* 2018 ;Volum 13.(4)

Pichler, Alois

Ludwig Wittgenstein: A report of two dreams from October 1942 (Ms -126, 21 –26). Nordic Wittgenstein Review 2018 ;Volum 7.(1) s.101-107

Pichler, Alois

Wittgenstein on understanding: language, calculus and practice. I: *Wittgenstein in the 1930s: Between the Tractatus and the Investigations*. Cambridge University Press 2018 ISBN 9781108425872. s.45-60

Rørstadbotten, Gro

Socrates' Telling of the Truth: A Reading of the Apology 17a1-35d9. I: *Readings of Plato's Apology of Socrates: Defending the Philosophical Life*. Lexington Books 2018 ISBN 978-1-4985-4999-8. s.101-120

Säätelä, Simo Tuomo Sakari

Om grunnlaget for kvalitetsvurderinger i kunst: en begrepslig undersøkelse. I: *Kvalitetsforhandlinger*. Fagbokforlaget 2018 ISBN9788245023763. s.59-84

Säätelä, Simo Tuomo Sakari

Contested qualities: negotiating value in arts and culture. Fagbokforlaget 2018 ISBN 9788245023770. s.203-228

Sampson, Kristin.

"Den kjente og den glemte Hypatia". *Norsk Filosofisk Tidsskrift* 2018 ;Volum 3.(2-) s.53-65 UiB

Sampson, Kristin

"Penger og velstand i antikken". *Agora : Journal for metafysisk spekulasjon* 2018 ;Volum 36.(2-3) s.270-289

Sampson, Kristin

"The Temporality of Philosophy in the Apology". I: *Readings of Plato's Apology of Socrates: Defending the Philosophical Life*. Lexington Books 2018 ISBN 978-1-4985-4999-8. s.55-71

Sivertsen, Sveinung Sundfør; Halstead, Jill; Slaattelid, Rasmus Tore

Moral Tuning: A cross-disciplinary study of musical metaphors in Adam Smith's Theory of Moral Sentiments, and what they tell us about individual moral autonomy. *Metaphilosophy* 2018 ;Volum 49.(4) s.435-458

Årsmelding FoF 2018

Svendsen, Lars Fredrik

At forstå dyr. Klim 2018 (ISBN 9788772042848) 188 s.

Utaker, Arild

Tenker hjernen? Språk, menneske, teknikk. Vidarforlaget AS 2018 (ISBN 978-82-7990-434-2) 336 s.

Wang, Chunshui; Ng, Vincent; Lie, Reidar K.

Should a Country Follow WHO's Guidelines on the Pathway to Universal Health Coverage? A Case Illustration with the Chinese Healthcare System. *Asian Bioethics Review* 2018 ;Volum 10.(3) s.171-187

Young, Mark

Artifacts as Rules: Wittgenstein and the Sociology of Technology. *Techné: Research in Philosophy and Technology* 2018 ;Volum 22.(3)

Young, Mark

Heuristics and Human Judgment: What We Can Learn About Scientific Discovery from the Study of Engineering Design. *Topoi* 2018 s.1-9

Young, Mark

Intuition and Ineffability: Tacit Knowledge and Engineering Design. *Philosophy of Engineering and Technology* 2018 ;Volum 31.(1) s.53-67

Young, Mark

Nature as Spectacle: Experience and Empiricism in Early Modern Science. *Centaurus* 2018 ;Volum 59.(1-2) s.72-96

Zahle, Julie

Data, Epistemic Values. and Multiple Methods in Case Study Research. *Studies in History and Philosophy of Science Part A* 2018

Zahle, Julie

Values and Data Collection in Social Research. *Philosophy of Science* 2018 ;Volum 25.(4) s.465-487

Zahle, Julie; Kincaid, Harold

Why be a Methodological Individualist? *Synthese* 2018 s.1-21

Zhang, Di; Lie, Reidar K.

Ethical issues in human germline gene editing: a perspective from China. *Monash Bioethics Review* 2018 ;Volum 36.(1-4) s.23-35

CRISTIN

Et utvalg bøker (monografier og redigerte samlinger)

Cahill, Kevin; Thomas Raleigh. (Eds.)

Wittgenstein and Naturalism. New York: Routledge, 2018.

Bangu, Sorin. (Ed.)

Naturalizing Logico-Mathematical Knowledge: Approaches from Philosophy, Psychology and Cognitive Science. New York: Routledge, 2018.

Bengtsson, Gisela; Simo Säätelä; Alois Pichler. (Eds.)

New Essays on Frege: Between Science and Literature. Springer, 2018.

Haraldsen, Vivil Valvik; Olof Pettersson; Oda E. Wiese Tvedt. (Eds.)

Readings of Plato's Apology of Socrates: Defending the Philosophical Life. Lexington Books/Rowman & Littlefield, 2018.

Parkkinen, Veli-Pekka; Wallmann, C.; Wilde, M.; Clarke, B.; Illari, P.; Kelly, MP.; Norell, C.; Russo, F.; Shaw, B. & Williamson, J.

Evaluating evidence of mechanisms in medicine – principles and procedures. Springer, 2018.

Zahle, Julie; Kwarcinski, T., Bouvier, A., Kaldis, B., Montuschi, E., Zamora-Bonilla. J. (Eds.)

Special Issue: Selected Papers from the 6th ENPOSS Meeting, Krakow 20-22 September 2017. *Philosophy of the Social Sciences.* Sage Journals, 2018.

Utaker, Arild.

Tenker hjernen? Språk, menneske, teknikk: Essays. Redigert og med et forord av Amund Børdahl. Oslo: Vidarforlaget, 2018.

Gjesteforskere og besøkende til Wittgensteinarkivet

Fullstendig oversikt over [gjester og besøkende ved Wittgensteinarkivet i 2018](#).

Oversikt over konferanser, workshops, gjesteforelesninger m.m. som ble arrangert ved FoF i løpet av 2018

De som ønsker en oversikt over ulike aktiviteter som ble arrangert ved Institutt for filosofi og førstesemesterstudier i løpet av 2018 kan gå inn på [instituttets kalender](#).

Bla frem til januar 2018 og klikk på 1. Januar, så kommer det opp en oversikt over alle arrangementer fra og med den datoen og frem til dags dato. Det er også mulig å filtrere søket på ulike kategorier som arrangement, disputas, foredrag, gjesteforelesning, konferanse, seminar, workshop m.fl.

FoF-bulletinen

[FoF-bulletinen](#) gir supplerende oversikt til årsmeldingen over aktiviteter, endringer o.l. ved FoF i 2018.

UNIVERSITETET I BERGEN
Institutt for filosofi og førstesemesterstudier